

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI

KLASY IV–VII

Rok szkolny 2026/2027

I. INFORMACJA O PODSTAWIE PROGRAMOWEJ

W roku szkolnym 2026/2027:

- w **klasie IV** realizowana jest nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, wdrażana od 1 września 2026 r.;
- w **klasach V–VII** realizowana jest podstawa programowa obowiązująca dotychczas, zgodnie z harmonogramem wdrażania nowej podstawy programowej.

Wymagania edukacyjne z plastyki uwzględniają specyfikę przedmiotu, którego istotą jest zarówno zdobywanie wiedzy dotyczącej sztuki i kultury, jak i rozwijanie umiejętności poprzez praktyczną działalność twórczą ucznia.

W procesie oceniania szczególne znaczenie mają:

- zaangażowanie ucznia w pracę;
- samodzielność;
- aktywność twórcza;
- przebieg procesu twórczego;
- podejmowanie prób i eksperymentowanie;
- wykorzystanie poznanych środków wyrazu plastycznego;
- rozwój umiejętności;
- postęp ucznia;
- umiejętność wypowiadania się na temat własnych prac oraz dzieł sztuki;
- współpraca podczas działań indywidualnych i zespołowych.

Oceniając ucznia, nauczyciel uwzględnia jego indywidualne możliwości psychofizyczne i edukacyjne, predyspozycje oraz tempo pracy, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi oceniania i dostosowania wymagań edukacyjnych.

Ocenie podlegają przede wszystkim wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych, aktywność, zaangażowanie, samodzielność, proces twórczy oraz postępy ucznia.

II. KLASA IV

Wymagania edukacyjne:

1. Własna aktywność twórcza – tworzę, wyrażam, interpretuję

Uczeń:

1. Wyraża własne uczucia, wyobrażenia, doświadczenia i pomysły poprzez działania plastyczne;
2. Posługuje się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego, w tym linią, barwą, kształtem, plamą, fakturą, rytmem i proporcją;
3. Stosuje podstawowe zasady kompozycji;
4. Wykorzystuje kontrast barw i inne środki wyrazu w działaniach twórczych;
5. Tworzy prace inspirowane obserwacją przyrody, otoczenia, dzieł sztuki, własnymi doświadczeniami i wyobrażnią;
6. Stosuje podstawowe techniki plastyczne, w tym rysunek, malarstwo, grafikę, rzeźbę i kolaż;
7. Dobiera materiały i narzędzia odpowiednie do wykonywanego zadania;
8. Planuje kolejne etapy wykonania pracy;
9. Podejmuje próby eksperymentowania z materiałami, technikami i środkami wyrazu;
10. Wykonuje fotografie, w tym fotografie przyrodnicze, portretowe lub inscenizowane;
11. Podejmuje proste działania z wykorzystaniem nowych mediów i narzędzi cyfrowych;
12. Wykonuje proste animacje lub inne działania łączące plastykę z nowoczesnymi środkami przekazu;
13. Rozmawia o własnych pracach oraz o pracach wykonanych wspólnie z innymi uczniami.

2. Percepcja i interpretacja dzieł plastycznych

Uczeń:

1. Rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego w oglądanych dziełach;
2. Rozpoznaje barwę, linię, kształt i fakturę;
3. Nazywa emocje i wrażenia wywołane przez dzieło sztuki;
4. Porównuje wybrane dzieła sztuki, uwzględniając np. kolor, kompozycję i nastrój;
5. Opisuje wybrane obrazy, rzeźby, ilustracje, fotografie i inne dzieła;
6. Podejmuje próby interpretowania znaczenia wybranych symboli i elementów dzieła;
7. Formułuje własne opinie dotyczące oglądanych dzieł;
8. Dostrzega związki pomiędzy sztuką a otaczającą rzeczywistością.

3. Kształcenie wrażliwości estetycznej

Uczeń:

1. Dostrzega ład i nieład, regularność i nieregularność oraz harmonię i dysharmonię;

2. Dostrzega walory estetyczne otoczenia;
3. Potrafi wskazać elementy wpływające na wygląd wnętrza i przestrzeni;
4. Dostrzega znaczenie estetyki w przedmiotach codziennego użytku;
5. Podejmuje działania mające na celu estetyczne kształtowanie najbliższego otoczenia;
6. Potrafi wyrazić swoje spostrzeżenia w formie ustnej lub plastycznej.

4. Kryteria oceniania w klasie IV

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- twórczo i samodzielnie wykorzystuje poznane środki wyrazu;
- samodzielnie planuje i realizuje działania plastyczne;
- eksperymentuje z technikami, materiałami i narzędziami;
- tworzy oryginalne wypowiedzi plastyczne;
- potrafi uzasadnić swoje wybory twórcze;
- samodzielnie opisuje, porównuje i interpretuje dzieła sztuki;
- świadomie wykorzystuje poznane pojęcia plastyczne;
- aktywnie i twórczo uczestniczy w działaniach indywidualnych i zespołowych;
- rozwija własne zainteresowania artystyczne.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- bardzo dobrze zna podstawowe pojęcia plastyczne;
- samodzielnie stosuje poznane środki wyrazu;
- prawidłowo dobiera technikę i materiały;
- planuje i wykonuje pracę zgodnie z tematem;
- wykorzystuje własne pomysły;
- potrafi wyrazić emocje i doświadczenia poprzez działania plastyczne;
- opisuje i interpretuje wybrane dzieła;
- aktywnie uczestniczy w pracy indywidualnej i zespołowej;
- systematycznie pracuje i jest przygotowany do zajęć.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- zna większość podstawowych pojęć plastycznych;
- prawidłowo wykonuje polecenia;
- stosuje poznane techniki;
- wykonuje pracę zgodną z tematem;

- stosuje podstawowe środki wyrazu plastycznego;
- rozpoznaje podstawowe elementy dzieła sztuki;
- podejmuje własne próby twórcze;
- zazwyczaj jest przygotowany do zajęć;
- pracuje samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- zna część podstawowych pojęć plastycznych;
- wykonuje proste zadania według wskazówek;
- korzysta z poznanych technik;
- wymaga pomocy przy planowaniu lub realizacji pracy;
- podejmuje działania twórcze;
- potrafi w prosty sposób wypowiedzieć się na temat własnej pracy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował minimum wiadomości i umiejętności koniecznych;
- rozpoznaje nieliczne podstawowe pojęcia;
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela;
- wymaga motywowania i dodatkowych instrukcji;
- podejmuje próby wykonania pracy;
- przy wsparciu nauczyciela potrafi ukończyć proste zadanie.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszej nauki;
- nie podejmuje pracy mimo udzielanej pomocy i zachęty;
- nie wykonuje podstawowych zadań;
- nie korzysta z udzielanego wsparcia;
- nie wykazuje minimalnego zaangażowania umożliwiającego uzyskanie oceny pozytywnej.

III. KLASY V–VII

Wymagania edukacyjne

1. Język i funkcje plastyki

Uczeń:

1. Zna podstawowe dziedziny sztuk plastycznych: malarstwo, rzeźbę, grafikę, architekturę, rysunek, scenografię i sztukę użytkową;
2. Rozumie funkcje poszczególnych dziedzin sztuki;
3. Rozpoznaje podstawowe środki wyrazu artystycznego: linię, plamę, barwę, kształt, fakturę, walor, światłocień i kompozycję;
4. Rozpoznaje i stosuje różne rodzaje kompozycji, m.in. otwartą, zamkniętą, rytmiczną, symetryczną, statyczną i dynamiczną;
5. Zna podstawowe zasady kompozycji i stosuje je w praktyce;
6. Zna podstawowe pojęcia związane z barwą, w tym barwy podstawowe i pochodne, gamę barwną, temperaturę barw, walor i kontrast;
7. Rozpoznaje i stosuje wybrane kontrasty barwne;
8. Rozpoznaje sposoby przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie;
9. Zna i stosuje wybrane rodzaje perspektywy;
10. Rozpoznaje i stosuje światłocień jako sposób przedstawiania formy i przestrzeni;
11. Rozpoznaje podstawowe gatunki i tematykę dzieł sztuki;
12. Rozpoznaje portret, autoportret, pejzaż, martwą naturę i sceny rodzajowe;
13. Rozumie pojęcia: abstrakcja, fantastyka, karykatura, komiks, studium z natury;
14. Zna podstawowe współczesne formy wypowiedzi artystycznej, w tym happening, performance, asamblaż i sztukę nowych mediów;
15. Podejmuje działania twórcze inspirowane naturą, dziełami sztuki i własną wyobraźnią.

2. Ekspresja i działania plastyczne

Uczeń:

1. Interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska;
2. Wyraża w pracach własne emocje, uczucia, doświadczenia i przeżycia;
3. Tworzy prace inspirowane muzyką, literaturą, filmem i innymi dziedzinami;
4. Wykonuje prace rysunkowe, malarskie, graficzne i przestrzenne;
5. Podejmuje próby rysunkowego studium z natury;
6. Wykonuje proste formy przestrzenne;
7. Projektuje graficzne formy użytkowe, np. plakat, zaproszenie i okładkę;
8. Wykonuje elementy dekoracyjne i scenograficzne;
9. Współpracuje przy realizacji zespołowych działań artystycznych;
10. Stosuje różnorodne techniki plastyczne;

11. Podejmuje działania związane z estetycznym kształtowaniem najbliższego otoczenia;
12. Prezentuje i omawia własne prace.

3. Kultura plastyczna i dziedzictwo kulturowe

Uczeń:

1. Zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia;
2. Rozpoznaje wybrane zabytki i dzieła architektury;
3. Zna wybranych artystów związanych z regionem;
4. Rozumie znaczenie sztuki ludowej;
5. Zna pojęcia: sztuka ludowa i etnografia;
6. Rozpoznaje wybrane ważne dzieła kultury wizualnej w Polsce;
7. Rozpoznaje wybrane dzieła sztuki innych narodów;
8. Rozumie pojęcie stylu w sztuce;
9. Rozpoznaje wybrane style i kierunki artystyczne odpowiednio do realizowanego materiału;
10. Zna wybrane muzea i kolekcje dzieł sztuki w Polsce i na świecie;
11. Potrafi opisać i zinterpretować wybrane dzieło sztuki;
12. Dostrzega związki sztuki z historią, kulturą i życiem społecznym;
13. Zna i stosuje podstawowe zasady prawa autorskiego;
14. Zna zasady właściwego prezentowania i publikowania prac własnych i cudzych.

IV. KRYTERIA OCENIANIA – KLASY V–VII

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- w pełni opanował wiadomości i umiejętności określone wymaganiami edukacyjnymi;
- twórczo i samodzielnie wykorzystuje poznane środki wyrazu plastycznego;
- świadomie dobiera techniki, materiały i sposoby realizacji;
- tworzy oryginalne i przemyślane wypowiedzi plastyczne;
- eksperymentuje i poszukuje własnych rozwiązań;
- samodzielnie analizuje i interpretuje dzieła sztuki;
- sprawnie posługuje się terminologią plastyczną;
- potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach;
- aktywnie i twórczo uczestniczy w projektach oraz działaniach artystycznych;
- rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności;
- prawidłowo i świadomie stosuje poznane środki wyrazu;
- samodzielnie dobiera techniki i materiały;
- wykonuje prace zgodne z tematem, wykorzystując własne pomysły;
- bardzo dobrze zna podstawowe pojęcia plastyczne;
- potrafi opisać i zinterpretować dzieło sztuki;
- zna wybranych artystów, dzieła, style i kierunki;
- aktywnie uczestniczy w zajęciach;
- systematycznie i samodzielnie pracuje.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- dobrze opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- zna podstawowe pojęcia plastyczne;
- stosuje poznane środki wyrazu i techniki;
- prawidłowo wykonuje większość zadań;
- rozpoznaje podstawowe elementy i cechy dzieła sztuki;
- potrafi w podstawowym zakresie opisać dzieło;
- wykonuje prace zgodne z tematem;
- jest zazwyczaj przygotowany do zajęć;
- pracuje samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiającym dalszą naukę;
- zna część podstawowych pojęć plastycznych;
- wykonuje proste zadania według instrukcji;
- stosuje poznane techniki w ograniczonym zakresie;
- wymaga pomocy przy trudniejszych zadaniach;
- potrafi rozpoznać podstawowe elementy dzieła;
- podejmuje pracę, choć nie zawsze wykonuje ją samodzielnie i systematycznie.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował minimum wiadomości i umiejętności koniecznych;
- rozpoznaje nieliczne podstawowe pojęcia;
- wykonuje najprostsze zadania przy pomocy nauczyciela;
- ma trudności z samodzielnym wykorzystaniem poznanych środków wyrazu;
- wymaga dodatkowych instrukcji, wsparcia i motywowania;
- podejmuje próby wykonania zadań;
- przy pomocy nauczyciela potrafi ukończyć proste zadanie.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do dalszego kształcenia;
- nie wykonuje podstawowych zadań;
- nie podejmuje pracy mimo udzielanego wsparcia;
- nie korzysta z pomocy nauczyciela;
- nie wykazuje minimalnego zaangażowania umożliwiającego uzyskanie oceny pozytywnej.

VI. RODZAJE AKTYWNOŚCI UCZNIA PODLEGAJĄCE OCENIE

Ocenie mogą podlegać:

praktyczne działania plastyczne;

- ćwiczenia indywidualne;
- prace zespołowe;
- projekty artystyczne;
- wypowiedzi ustne;
- wypowiedzi pisemne;
- analiza i opis dzieł sztuki;
- kartkówki, quizy i krótkie formy sprawdzania wiedzy;
- prezentacje;
- prace z wykorzystaniem fotografii i narzędzi cyfrowych;
- prezentowanie i omawianie własnych prac;
- aktywność podczas lekcji;
- udział w przedsięwzięciach artystycznych;
- działania związane z organizacją wystaw i prezentacji prac.

VII. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIA

Osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

- praktyczne zadania plastyczne;
- ćwiczenia indywidualne i zespołowe;
- projekty;
- obserwację pracy ucznia;
- wypowiedzi ustne;
- krótkie wypowiedzi pisemne;
- kartkówki i quizy;
- analizę dzieł sztuki;
- prezentacje;
- działania z wykorzystaniem fotografii i narzędzi cyfrowych;
- prezentację własnych prac.

Podstawową formą pracy na lekcjach plastyki są działania praktyczne.

VIII. PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ

Uczeń powinien posiadać materiały i przybory wskazane przez nauczyciela.

W miarę możliwości nauczyciel umożliwia uczniowi wykonanie zadania z wykorzystaniem dostępnych materiałów.

Przy ocenie przygotowania do zajęć bierze się pod uwagę przede wszystkim systematyczność i odpowiedzialność ucznia.

IX. OCENA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA

Ocena śródroczna i roczna wynika z rozpoznania poziomu wiadomości i umiejętności ucznia, jego aktywności, samodzielności, zaangażowania oraz postępów w nauce.

Przy jej ustalaniu uwzględnia się w szczególności:

- stopień opanowania wymagań edukacyjnych;
- postęp ucznia;
- samodzielność;
- aktywność;
- zaangażowanie;
- proces twórczy;
- umiejętność wykorzystania poznanych wiadomości i technik;
- systematyczność;
- udział w działaniach indywidualnych i zespołowych.